

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Recreatiegebied Heerhugowaard-Zuid
en de aanvulling daarop

2 mei 2003

1123-104

ISBN 90-421-1082-1
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen.....	2
2.2 Toelichting op het oordeel	3
3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING.....	4
3.1 Vaststelling van de soortenbescherming.....	4
3.2 Relatie met PEHS en Groene en Blauwe Loper.....	4
3.3 Evaluatieprogramma	4

1. INLEIDING

De gemeente Heerhugowaard is voornemens in het gebied Heerhugowaard-Zuid een recreatiegebied te realiseren. Het totale plangebied omvat circa 180 ha, waarvan circa 70 ha uit open water zal bestaan. Ten behoeve van de herziening van het bestemmingsplan wordt een milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

Bij brief van 27 september 2002¹ heeft de gemeenteraad van Heerhugowaard de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 9 oktober 2002 gedurende 4 weken ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies;

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 23 januari 2001;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het bestemmingsplan door de gemeenteraad van Heerhugowaard. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

De Commissie heeft bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen tussentijds een tekortkoming geconstateerd, die zij essentieel achtte voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Daarom heeft de Commissie aan de initiatiefnemer om extra informatie gevraagd. Deze informatie is op 27 februari 2003 aan de Commissie ter beschikking gesteld en vervolgens bij de beoordeling betrokken. De Commissie beveelt aan om dit stuk⁸ ten spoedigste openbaar te maken doch uiterlijk bij de standpuntbepaling over het bestemmingsplan.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **in het MER samen met de daaropvolgende Aanvulling voldoende informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming** over de herziening van het bestemmingsplan.

Aanvankelijk ontbrak in het MER de in de richtlijnen gevraagde informatie, namelijk:

- een inrichtingsvariant waarbij de intensieve recreatie op een andere plek dan de Druiplanden is gesitueerd;
- de overwegingen die geleid hebben tot de ruimtelijke indeling en inrichting in het voorkeursalternatief.

De Commissie heeft geadviseerd in een Aanvulling op het MER een inrichtingsvariant te beschrijven waarbij de intensieve recreatie op een andere plek dan de Druiplanden is gesitueerd⁹ en maximaal rekening wordt gehouden met:

- de aansluiting bij of versterking van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS);
- de invulling van de Blauwe en Groene Loper;
- de handhaving of versterking van bestaande cultuurhistorische waarden;
- de ontsluiting van het recreatiegebied;
- het watersysteem (waterkwaliteit en -kwantiteit).

In deze beschouwing diende met betrekking tot bovengenoemde aspecten een vergelijking gemaakt te worden met het in het MER beschreven voorkeursalternatief.

De Aanvulling voorziet in de benodigde informatie. Paragraaf 2.2. geeft hierop een toelichting. Hoofdstuk 3 bevat een aantal overige opmerkingen. Deze zijn echter niet als essentieel voor de besluitvorming aangemerkt.

Het MER is overigens goed leesbaar en overzichtelijk opgezet. Het geeft een voldoende beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de alternatieven en van de effecten op het milieu.

---

⁸ MER Recreatiegebied Heerhugowaard-Zuid. Aanvulling op het Hoofdrapport. Ingenieurs Bureau Amsterdam, 20 januari 2003.

⁹ Als zoekrichting voor de situering van de intensieve recreatie kon daarbij gedacht worden aan het gebied ten noorden van de zuidelijke ontsluitingsweg.

Met name de beschrijving van het watersysteem acht de Commissie zeer belangrijk. De huidige situatie, de kansen om het systeem meer veerkracht en zelfreinigend vermogen te geven en mogelijkheden voor inrichting en beheer worden helder neergezet. Er is goed aandacht besteed aan alle zaken van belang in het kader van de Watertoets.

De opbouw van de alternatieven, en met name die van het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA), is niet altijd logisch. Daarbij gemaakte keuzes worden niet altijd helder onderbouwd. De Commissie constateert dat de resultaten van de maximalisatiestudies uiteindelijk maar beperkt doorwerken in het MMA. Bovendien zijn de resultaten ervan opgenomen in de bijlage en komen ze ten onrechte nagenoeg niet terug in het hoofdrapport.

2.2 Toelichting op het oordeel

In de Aanvulling is een inrichtingsvariant uitgewerkt waarbij de intensieve recreatie is gelokaliseerd ten noorden van de zuidelijke ontsluitingsweg (de zogenaamde ZOW-variant). Hoewel in de Aanvulling deze ZOW-variant niet volledig kwantitatief is uitgewerkt is, naar de mening van de Commissie, een goede analyse gemaakt van de verschillen in milieueffecten tussen de ZOW-variant en het voorkeursalternatief, die houvast biedt voor verdere objectieve afweging van de alternatieven. Bij de analyse is gekeken naar de aspecten recreatie, water, natuur en ecologie, cultuurhistorie en archeologie, bodem, verkeer en vervoer en geluid. Verschillen tussen de ZOW variant en het voorkeursalternatief zijn geconstateerd met betrekking tot:

- de mogelijkheid om met een gesloten grondbalans het initiatief uit te voeren;
- de ontsluitingsmogelijkheden van het gebied;
- de mogelijke versterking van de relatie met de PEHS en Groene en Blauwe Loper;
- de aansluitingsmogelijkheden bij het cultuurhistorische karakter van het plangebied.

De keuzes die ten grondslag liggen aan de ruimtelijke indeling en inrichting in het voorkeursalternatief zijn helder aangegeven. De Commissie heeft daarbij geconstateerd dat de praktische realiseerbaarheid van een gesloten grondbalans (hoeveelheid graafwerk met daarmee samenhangende kosten en verwachte hinder tijdens aanleg) en de ontsluitingsmogelijkheden (benodigde extra afslag en brug in ZOW-variant en daarmee samenhangende kosten) een belangrijke rol hebben gespeeld bij de ruimtelijke indeling en inrichting in het voorkeursalternatief. Overigens zet de Commissie vraagtekens bij de noodzaak en uitvoeringswijze van een extra toevoeging vanaf de Oosttangent.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

3.1 Vaststelling van de soortenbescherming

In het studiegebied komen plant- en diersoorten voor die beschermd worden op grond van de Flora- en Faunawet. In het MER wordt geen aandacht gegeven aan de verplichtingen voor soortenbescherming die voortvloeien uit deze wet. De Commissie heeft inmiddels kennisgenomen van de inventarisatie van beschermde diersoorten in Heerhugowaard-Zuid en het ontheffingsverzoek ingevolge artikel 75, lid 4, onderdeel C van de Flora- en Faunawet, dat haar is toegezonden op 3 oktober 2002. Hiermee is naar haar oordeel voldaan aan de verplichtingen voor soortenbescherming die voortvloeien uit de Flora- en Faunawet.

3.2 Relatie met PEHS en Groene en Blauwe Loper

In de richtlijnen is gevraagd daar waar mogelijk aansluiting te zoeken op de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) en de Groene en Blauwe Loper.

‡ De Commissie adviseert, binnen de uitgangspunten en randvoorwaarden van het initiatief, in overleg met de Provincie Noord-Holland en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier na te gaan welke voorzieningen getroffen kunnen worden ten einde zo goed mogelijk aan te sluiten bij de PEHS en de Groene en blauwe Loper.

3.3 Evaluatieprogramma

In het MER wordt een aanzet gegeven voor een monitoringsprogramma.

‡ De Commissie adviseert in een monitoringsprogramma, naast de reeds in het MER genoemde aspecten, ook de volgende aspecten op te nemen:

- de herkomst van de recreanten;
- de waterkwaliteit.

Geadviseerd wordt een inventarisatie te maken van mogelijke aanvullende maatregelen nodig ten einde de gewenste waterkwaliteit te bereiken en hier bij de keuze van de te monitoren parameters rekening mee te houden.

In het MER is aangegeven dat de mening van de bezoekers over de kwaliteit van het recreatiegebied eens in de tien jaar zal worden geëvalueerd.

‡ De Commissie adviseert de eerste jaren na openstelling van het recreatieterrein een aanzienlijk hogere evaluatiefrequentie aan te houden (minimaal eens in de twee jaar).